

1. ZOISOVE ŠTIPENDIJE

Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije bo do konca meseca junija 2023 na svojih spletnih straneh (www.sklad-kadri.si) objavil Javni poziv za dodelitev Zoisovih štipendij za šolsko oziroma študijsko leto 2023/24. Na tej spletni strani bo na voljo tudi prijavitni obrazec.

Pogoje za pridobitev Zoisove štipendije v šolskem letu 2023/24 določa Zakon o štipendiranju.

Uveljavljanje izjemnih dosežkov – Zoisove štipendije

Po trenutno veljavnih predpisih lahko vlagatelj za pridobitev Zoisove štipendije ob prehodu med ravnmi izobraževanja (za 1. letnik) uveljavlja izjemni dosežek iz dveh šolskih ali študijskih let iz predhodne ravni izobraževanja. Za pridobitev ali nadaljnje prejemanje Zoisove štipendije v višjem letniku pa lahko vlagatelj uveljavlja izjemni dosežek, ki ga je dosegel v času izobraževanja na tisti ravni izobraževanja, za katero uveljavlja štipendijo. Vsak dosežek lahko vlagatelj uveljavlja le enkrat. Lahko pa uveljavlja več dosežkov hkrati. Uveljavljati je možno individualni izjemni dosežek ali izjemni dosežek, dosežen v skupini z največ pet člani. Izjemni dosežki in število točk so podrobneje opredeljeni v Pravilniku o dodeljevanju Zoisovih štipendij.

Od šolskega oziroma študijskega leta 2014/2015 dalje vlagatelji uveljavljajo po novem Zakonu o štipendiranju (ZŠtip-1).

Pravico do Zoisove štipendije lahko pridobijo vlagatelji, ki poleg splošnih pogojev izpolnjujejo tudi posebne pogoje.

Zoisovo štipendijo lahko pridobi dijak, ki je **dosegel izjemni dosežek iz znanja, raziskovanja, razvoja ali umetnosti** **IN** **ustrezno povprečno oceno**.

Dijaki 1. letnika neposredno ob prehodu iz osnovne v srednjo šolo morajo izkazati *povprečno oceno najmanj 4,70*. Za izračun povprečne ocene se upoštevajo vse ocene 9. razreda OŠ.

Če sredstva ne zadostujejo za vse kandidate, se štipendija dodeli tistim, ki bodo zbrali več točk za izjemne dosežke.

Šole oziroma izobraževalni zavodi niso pristojni za predlaganje kandidatov za Zoisove štipendije, ampak je to pravica, ki jo uveljavljajo kandidati sami.

Prva vloga za Zoisovo štipendijo mora vsebovati:

- potrdilo o vpisu v izobraževalni program,
- dokazilo šole o šolskem uspehu,
- dokazilo o študijskem uspehu v višjem in visokošolskem izobraževanju – za študente,
- dokazilo o izjemnem dosežku – za dijake oziroma študente.

Vsa dokazila bodo morala biti originali ali overjene fotokopije originalov.

Postopek dodelitve Zoisovih štipendij se izvaja po korakih:

- preverjanje pravočasnosti in popolnosti vloge,
- preverjanje izpolnjevanja splošnih in posebnih pogojev,
- ugotavljanje višine štipendije (osnovne in dodatkov)
- razvrščanje kandidatov,
- izbira štipendistov glede na razpoložljiva sredstva,
- izdaja ustreznih odločb vsem vlagateljem.

Zoisova štipendija se dodeli za posamezni izobraževalni program od dodelitve do izteka tega izobraževalnega programa. Štipendije se ne morejo prvič dodeliti za letnik, v katerega je vlagatelj ponovno vpisan, ali v času podaljšanega študentskega statusa ali dodatnega študijskega leta po preteku izobraževalnega programa.

Ustrezna dokazila in popolne vloge oddajte čim prej (potrdila o vpisu v srednješolsko izobraževanje pridobite v juniju). Z oddajo popolne vloge konec junija pa bodo imeli učenci mirnejše počitnice, prav tako pa ne bo prihajalo do nepotrebnih težav zaradi zamujenih rokov.

Razvrščanje in izbira štipendistov

Vlagatelji se glede na pogoje, na podlagi katerega uveljavljajo pridobitev Zoisove štipendije, razvrstijo v skupino OŠ, skupino SŠ ali skupino VŠ. Vloge v posamezni skupini se razvrstijo po naslednjem vrstnem redu meril:

- **višje število točk za izjemne dosežke,**
- **višje število točk pri maturi ali razmerje med povprečno oceno vlagatelja in povprečno oceno generacije študentov (samo skupini SŠ in VŠ),**
- **višja povprečna ocena.**

Vloge vlagateljev se najprej razvrstijo po prvem merilu. Za štipendiranje se izberejo vlagatelji, ki izkažejo višje število točk za izjemne dosežke. Če ima več vlagateljev enako število točk za izjemne dosežke, njihove vloge pa presegajo preostala sredstva v tej skupini, se za izbor med temi vlagatelji uporabi merila iz drugega oziroma tretjega merila. Sredstva se dodelijo vlagateljem, ki izkazujejo enako (mejno) število točk za izjemne dosežke in višje število točk pri maturi oziroma višje razmerje med povprečno oceno vlagatelja in povprečno oceno generacije oziroma višjo povprečno oceno. Če vloge vlagateljev, ki izkazujejo enako vrednost uporabljenih meril v skladu s prejšnjim odstavkom, presegajo preostala razpoložljiva sredstva v posamezni skupini, se štipendije ne dodelijo, neporabljena sredstva pa se razporedijo v naslednjo skupino.

VIŠINA ŠTIPENDIJE

Za dijaka znaša štipendija 142,18 EUR mesečno, možen dodatek za bivanje 94,78 EUR.

2. DRŽAVNE ŠTIPENDIJE

Namen državne štipendije je spodbujanje izobraževanja in doseganja višje izobrazbene ravni upravičencev. Hkrati pa je njen namen vzbuditi odgovornost upravičencev za šolanje in študij ter skrajšati dobo študija.

Državne štipendije dodeljujejo Centri za socialno delo.

Za mladoletne dijake lahko vlogo za dodelitev državne štipendije vložijo starši oziroma zakoniti zastopniki, in sicer na enotni vlogi za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

Javnega poziva za oddajo vloge za uveljavljanje pravice do državne štipendije ni več.

Sicer pa naj dijaki vlogo za dodelitev državne štipendije vložijo v **mesecu avgustu, da bodo ob izpolnjevanju pogojev upravičeni do državne štipendije s 1. septembrom.**

Do državne štipendije **so upravičeni dijaki in študenti, ki:**

- so državljani Republike Slovenije
- zadostijo drugim splošnim pogojem za pridobitev štipendije (starostni pogoj ter pogoj, da upravičenec ni v delovnem razmerju ali ne opravlja samostojne registrirane dejavnosti, da ni vpisan v evidenco brezposelnih osebe in da ni poslovodna oseba gospodarske družbe ali direktor zasebnega zavoda),

- izpolnjujejo pogoje po določbah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev glede povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana,

V imenu mladoletnih dijakov za štipendijo zaprosijo njihovi starši. Štipendije se podeljujejo za študij na 1. in 2. bolonjski stopnji. Državno štipendijo za izobraževanje v tujini lahko pridobi državljan Republike Slovenije pod splošnimi pogoji iz zakona (ZŠtip-1) , če se izobražuje po javno veljavnem izobraževalnem programu.

Višina državne štipendije

Osnovni znesek državne štipendije brez dodatkov se določi glede na uvrstitev v naslednje dohodkovne razrede (z dnem 05.05. 2022 se uvajata dva nova dohodkovna razreda-6. in 7. razred). Spremenjena je tudi meja dohodkovnega razreda in višina štipendije

Državna štipendija je odvisna od dohodkovnega razreda kamor je uvrščen vlagatelj- od 5. 5. 2022:

Dohodkovni razred	Povprečni mesečni dohodek na osebo (v eurih)
1	do 334,64
2	od 334,65 do 401,58
3	od 401,59 do 468,50
4	od 468,51 do 591,22
5	od 591,23 do 713,91
6	od 713,92 do 914,71
7	od 914,72 do 1.104,33

Med 1. januarjem 2023 in 31. decembrom 2023, znašajo državne štipendije:

Dohodkovni razred	Osnovna višina v eurih za upravičenca do 18 let starosti	Osnovna višina v eurih za upravičenca nad 18 let starosti
1	117,35	234,70
2	98,83	197,65
3	80,29	160,59
4	61,77	123,53
5	43,29	86,47
6	32,57	65,14
7	28,35	56,70

Sestavljanje štipendij

Od 1. 1. 2014 se lahko **hkrati z državno štipendijo prejema tudi drugo štipendijo** (npr. občinsko, s strani države nesofinancirano kadrovska štipendijo)

- **z začetkom šolskega/študijskega leta 2014/2015 je državne štipendije mogoče kombinirati s:**
 - sofinancirano kadrovska štipendijo,
 - štipendijo za deficitarne poklice,
 - štipendijami Ad futura za študijske obiske in za sodelovanje na tekmovanjih iz znanja ali raziskovanja.
- **državne in Zoisove štipendije ni mogoče kombinirati.**

Dodatki k višini državne štipendije

K osnovni višini državne štipendije lahko upravičenec pridobi naslednje dodatke:

1. Dodatek za bivanje:

- Štipendistu pripada dodatek za bivanje v višini **94,78 evrov** mesečno.

Do dodatka za bivanje je upravičen štipendist, ki ima prijavljeno začasno prebivališče v kraju izobraževanja, če je kraj stalnega prebivališča oddaljen od kraja izobraževanja več kot 25 km, če strošek najema znaša najmanj 65 evrov mesečno in štipendist ni lastnik ali solastnik nepremičnine. Štipendistu dodatek za bivanje ne pripada, če prejema subvencijo za bivanje v študentskem domu ali pri zasebniku ali ima sklenjeno pogodbo o bivanju v dijaškem domu skladno s predpisi, ki urejajo subvencioniranje bivanja študentov in dijakov. Štipendist, ki prejema dodatek za bivanje, ni upravičen do subvencionirane mesečne vozovnice skladno z zakonom, ki ureja prevoze v cestnem prometu.

2. Dodatek za uspeh:

Do dodatka za uspeh je upravičen **dijak**, ki je v preteklem šolskem letu dosegel povprečno oceno:

Razred	Povprečna ocena dijaka	Višina dodatka za uspeh v evrih/mesec
1	od vključno 4,0 do vključno 4,25	20,14
2	nad 4,25 do vključno 4,50	26,06
3	nad 4,50 do vključno 4,75	35,55
4	nad 4,75	47,40

3. Dodatek za študente s posebnimi potrebami

- **Dodatek za študente s posebnimi potrebami v višini 59,24 evrov mesečno pripada študentu, ki:**
- mu je priznana invalidnost oziroma telesna okvara na podlagi odločbe Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ali Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje v skladu s predpisi, ki urejajo področje pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ali za katerega je enemu od staršev priznan dodatek za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo po predpisih, ki urejajo družinske prejemke ali
- je usmerjen v prilagojen program vzgoje in izobraževanja v skladu z zakonom, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami.
 - dijak, ki je usmerjen v prilagojen program vzgoje in izobraževanja, kar izhaja iz odločbe Zavoda za šolstvo. Ni pa mogoče podeliti dodatka dijaku, ki jim je na podlagi odločbe Zavoda za šolstvo omogočeno prilagojeno izvajanje rednega izobraževalnega programa ali jim je omogočena dodatna strokovna pomoč pri opravljanju rednega izobraževalnega programa. Iz odločbe Zavoda za šolstvo mora torej izhajati, da je dijak usmerjen v prilagojen program in ne, da gre le za prilagojeno izvajanje rednega programa.

Trajanje in izplačevanje državne študentske

Študent lahko prejema državno študentsko **eno leto za posamezen letnik na isti ravni izobraževanja. Izplačuje se mesečno do 15. dne v mesecu** za pretekli mesec, razen v končnem letniku srednjih šol, ko se za mesec julij in avgust ne izplačuje. Študent je na podlagi vloge upravičen do nadaljnjega prejemanja državne študentske v novem šolskem/študijskem letu, če izpolnjuje splošne pogoje iz tega zakona, pogoj glede cenzusa in je uspešno zaključil letnik, za katerega je prejel študentsko.

Mirovanje študentskega razmerja

Študentsko razmerje miruje, če:

- študent ni izdelal letnika, dovoljen pa mu je ponovni vpis v isti letnik istega izobraževalnega programa (razen, če letnika ni izdelal zaradi dokazanih opravičljivih zdravstvenih razlogov - bolezni ali poškodba, ki je trajala neprekinjeno najmanj 4 mesece in je vplivala na zmanjšanje učnih ali študijskih sposobnosti, kar se dokazuje z mnenjem zdravnika specialista - ali zaradi starševstva - uveljavlja lahko le tisti od staršev, ki prejema starševski dodatek) ali je na podlagi soglasja študentorja spremenil izobraževalni program ali
- **dohodek na družinskega člana študenta**, ki prejema državno študentsko, **preseže cenzus za pridobitev študentske**,
- študent izgubi status dijaka ali študenta in mu je dovoljeno opravljanje učnih ali študijskih obveznosti,
- študent ne vloži vloge za nadaljnje prejemanje državne ali Zoisove študentske najkasneje zadnji mesec tekočega šolskega ali študijskega leta za naslednje šolsko ali študijsko leto,
- študent ne vloži vloge za nadaljnje prejemanje drugih, v tem zakonu urejenih študentskih, v roku, kot ga določa javni razpis ali pogodba o študentiranju,

Prenehanje študentskega razmerja

Do prenehanja študentskega razmerja pride v primeru, ko:

- študent po svoji krivdi **ne dokonča letnika**, za katerega je prejel državno študentsko,
- **sklene pogodbo o zaposlitvi ali se samozaposli**,
- **izgubi status dijaka ali študenta**, razen če mu je dovoljeno opravljanje učnih oziroma študijskih obveznosti,
- **spremeni izobraževalni program brez soglasja študentorja**,
- študentsko pridobi na podlagi posredovanja neresničnih podatkov,

- če po enoletnem mirovanju štipendijskega razmerja ne predloži ustreznih dokazil oziroma na podlagi predloženih dokazil ne izpolnjuje pogojev za nadaljnje prejemanje štipendije.

Vračilo državne štipendije

Štipendist je dolžan vrniti štipendijo za letnik, katerega tudi po enoletnem mirovanju ni uspešno dokončal oziroma ni opravil obveznosti za napredovanje v višji letnik.

V primeru, da štipendist ne zmore vrniti dolga v enkratnem znesku, lahko na pristojnem centru za socialno delo sklene dogovor o obročnem vračilu ali odlogu vračila dolga.

Spletni naslov, kjer dobite podrobnejše informacije o državnih štipendijah:
http://www.mdds.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in_zaposlovanje/stipendije

3. KADROVSKE ŠTIPENDIJE

Namen kadrovskih štipendij je povezovanje človeških virov in zaposlovalne sfere, kajti podjetja si lahko preko dolgoročnega kadrovskega načrtovanja zagotovijo razvoj ustreznih kadrov in na ta način spodbudijo razvoj podjetij.

Kadrovske štipendije so **v povprečju najvišje** med vsemi vrstami štipendij, kljub temu pa jih veliko vsako leto ostane nepodeljenih. Prednost kadrovskih štipendij je v tem, da zagotavljajo takojšnjo prvo zaposlitev po končanem šolanju.

Kakšne so obveznosti kadrovskega štipendista?

Praviloma večina kadrovskih štipendij vključuje poleg uspešnega nadaljevanja oziroma zaključka izobraževanja vključuje tudi **obveznost zaposlitve** pri štipenditorju po končanem izobraževanju. Ta obveznost je praviloma tudi terminsko opredeljena, največkrat se mora kadrovski štipendist pri štipenditorju zaposliti za najmanj za toliko časa, kolikor je prejemal kadrovsko štipendijo. Delodajalec se lahko s svojim kadrovskim štipendistom dogovori tudi za **druge obveznosti**, kot so obvezna počitniška praksa, diplomska naloga, vezana na podjetje, in podobno.

Več informacij na spletnih straneh <https://www.srips-rs.si/stipendije/kadrovskie-stipendije>

4. ŠTIPENDIJE ZA DEFICITARNE POKLICE

Štipendije za deficitarne poklice so namenjene dijakom, ki se izobražujejo za poklice, za katere na trgu dela ni dovolj kadra glede na potrebe delodajalcev. Vlogo je možno oddati od 19. 06. 2023 do 22. 09. 2023.

Vloga se vloži na naslov Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije, Dunajska cesta 20, 1000 Ljubljana, s pripisom: »za 250. JR ŠDP« **od 19. 06. 2023 do vključno 22. 09. 2023.**

Na novo lahko štipendijo pridobijo le **dijaki 1. letnikov**, ki so vpisani v **programe srednjega poklicnega izobraževanja** in se izobražujejo za sledeče poklice:

- kamnosek
- mehatronik operater
- izdelovalec/izdelovalka kovinskih konstrukcij
- **inštalater/inštalaterka strojnih inštalacij**
- oblikovalec kovin orodjar/orodjarka
- **elektrikar/elektrikarka**
- avtokaroserist/avtokaroseristka
- pek/pekarka
- slaščičar/slaščičarka
- mesar/mesarka
- tapetnik/tapetničarka

- mizar/mizarka
- zidar/zidarka
- tesar/tesarka
- klepar-krovec/kleparka-krovka
- izvajalec/izvajalka suhomontažne gradnje
- slikopleskar-črkoslikar/slikopleskarka-črkoslikarka
- pečar– polagalec keramičnih oblog / pečarka-polagalka keramičnih oblog
- gozdar/gozdarka
- dimnikar/dimnikarka
- steklar/steklarka
- gastronom/hotelir/gastronomka hotelirka

Izbirni postopek:

Vlagatelji, katerih vloge bodo izpolnjevale pogoje javnega razpisa, bodo za doseg zastavljenega cilja tega javnega razpisa (tj. dodelitev 1000 štipendij) izbrani po naslednjih merilih:

- višja povprečna ocena v zaključnem razredu osnovne šole/nizje poklicne šole,
- višja povprečna ocena izbirnih predmetov v zaključnem razredu osnovne šole oz. strokovnih predmetov v zaključnem razredu nižjega poklicnega izobraževanja.

Pomembne informacije:

- prejetje štipendije za deficitarne poklice ne vpliva na višino otroškega dodatka; ravno tako ne vpliva na višino plačila dohodnine; dijak lahko istočasno prejema državno štipendijo in štipendijo za deficitarne poklice; v primeru, da dijak ponavlja isti letnik oz. ne izpolnjuje pogojev za napredovanje v višji letnik, lahko štipendijsko razmerje miruje, vendar ne več kot eno leto.

Višina štipendije: mesečno 118,48 EUR

Dijaki, ki so v zaključnem letniku in prejema štipendijo za deficitarne poklice **morajo** uspešno zaključiti izobraževalni program oziroma pridobiti višjo raven izobrazbe do 30. septembra naslednjega koledarskega leta po zaključnem letniku.

Dokazilo o uspešno opravljenem zaključnem izpitu / poklicni maturi morajo NUJNO poslati na sklad.

Štipendisti mora vrniti štipendije, prejete za zaključni letnik izobraževalnega programa ali za dodatno študijsko leto po izteku izobraževalnega programa, če je bil v dodatnem letu upravičen do štipendije, če ni izpolnjen prvi odstavek.

Združljivost z drugimi štipendijami: Deficitarna štipendija se lahko dodeli hkrati z vsemi štipendijami, razen s kadrovske.

Vloga, razpis in ostale informacije so na voljo na spletni strani <https://www.srips-rs.si/stipendije/deficitarne>

Povzeto s spletnih strani:

<https://www.srips-rs.si/stipendije>

http://www.mdds.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in_zaposlovanje/stipendije/

<https://zastarse.si/socialni-transferji/drzavne-stipendije-2023-visina-in-datumi-izplacil/>

Pripravila:

SUZANA FARIČ,
univ.dipl.soc.ped.